

Krāsu redzes diagnostika

Monday, 29 January 2024 09:35 (25 minutes)

Rakstītās liecības par krāsu redzes uztveres pētījumiem ir datējamas ar 1794. gadu. Tiesa, neskatoties uz vairāk kā 200 gadu kolektīvajiem centieniem izprast krāsu uztveres procesu, šajā jomā vēl joprojām ir daudz neatbildētu jautājumu. Krāsu redzes diagnostika ir aktuāla problēma, jo aptuveni 0,5 % sieviešu un 8 % vīriešu ir konstatējami iedzimti krāsu redzes deficīti. Krāsu deficītu savlaicīga diagnostika ir būtiska, lai izvēlētos atbilstošas metodes bērnu apmācībai un lai cilvēkiem ar krāsu redzes deficītiem nodrošinātu iespēju savlaicīgi izvēlēties profesiju, kurā spēja izšķirt krāsainos stimulus nav vitāli nepieciešama. Šobrīd ir pieejamas vairākas metodes krāsu redzes deficītu izvērtēšanai, tomēr vairumam no tām ir viens būtisks trūkums – pieejamība. Lai risinātu iepriekš minēto problēmu Latvijas Universitātes, Optometrijas un redzes zinātnes nodaļā ir izstrādāts datorizēts krāsu redzes tests CCVT (Computerized Colour Vision Test), kas nodrošina iespēju sekmīgi veikt krāsu redzes izmeklējumu bez nepieciešamības pēc komplicēta tehniskā nodrošinājuma. CCVT testa jutība un specifitāte sasniedz 100 %, kas nodrošina iespēju izšķirt sarkani-zaļās krāsu redzes deficītu gadījumus no normai atbilstošas krāsu redzes. CCVT tests nodrošina iespēju ne tikai identificēt iedzimtus krāsu redzes deficītu gadījumus, bet arī konstatēt krāsu redzes izmaiņas, kas saistās ar dabīgu novecošanas procesu. Salīdzinot pētījuma dalībnieku sniegumu, kas konstatēts ar tādiem krāsu redzes testiem kā FM100 (Farnsworth-Munsell hue test) un CAD (Colour Assessment and Diagnosis test) konstatēti sakrītoši rezultāti attiecībā uz krāsu redzes izmaiņām dažādās vecuma grupās un uz krāsu redzes deficītu gadījumiem. Pētījuma rezultāti ierosina, ka šobrīd plaši pieejamā tehniskā nodrošinājuma kvalitāte ir pietiekama, lai nodrošinātu kvalitatīvu krāsu redzes izmeklējumu ārpus redzes uztveres laboratorijas vai optometrista klīniskās prakses.

Keywords

hromatiskā jutība, datorizētie krāsu redzes testi, krāsu redzes deficīti, krāsu uztvere

Pateicības

Pētījums tiek realizēts ar Optometrijas un redzes zinātnes nodaļas finansiālo atbalstu ORZN zinātniskās pētniecības projekta “Kataraktas skartās acs lēcas ietekme uz hromatisko izšķirtspēju un krāsu uztveri” ietvaros (Projekta Nr. ORZN-2023/2).

Primary author: Mr TRUKŠA, Renārs (Latvijas Universitāte)

Co-authors: Mr DZENIS, Jānis (Latvijas Universitāte); Mr FOMINS, Sergejs (Latvijas Universitāte); Ms JANSONE-LANGINA, Zane (Latvijas Universitāte)

Presenter: Mr TRUKŠA, Renārs (Latvijas Universitāte)

Session Classification: Plenārsēde

Track Classification: Plenārsēde